

T.C
Milli Eğitim Bakanlığı
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLER İÇİN
PERFORMANS BELİRLEME FORMU

2009

PROGRAMDA YER ALAN MODÜLLER VE SÜRELERİ

Modülün adı	Süre
Sesletim ve Ses Bilgisi	48 Ders saati(Bireysel)
Akıcı Konuşma	48 Ders saati(Bireysel)
Ses Bozukluklarının Sağaltımı	12 Ders saati(Bireysel)
Gelişimsel Dil	96 Ders saati(Bireysel-Grup)
Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı	96 Ders saati(Bireysel)

PERFORMANS DEĞERLENDİRME FORMU

Bu form; dil ve konuşma güclüğü olan bireylerin: Sesletim ve Ses Bilgisi, Akıcı Konuşma, Ses Bozukluklarının Sağaltımı, Gelişimsel Dil ile Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı performansını belirlemek ve buna dayalı olarak eğitim planı hazırlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Formu uygulayacak uzman, bireye becerileri yaptırmak, bireyi yakından tanıyan (anne-baba, kardeş, öğretmen) kişilerle görüşmek, öğrenciyi gözlemek yoluyla Performans Belirleme Formunun ilgili sütununu dolduracaktır.

Performans belirlenirken; dört aşamalı ölçüt kullanılmalıdır. Bu ölçütlerden:

Sıfır (0) kazanımın hiç yapılamadığını,

Bir (1) kısmen yapıldığını,

İki (2) çoğunlukla yapıldığını,

Üç (3) tamamen yapıldığını gösterir.

Örneğin bir basamaklı doğal sayı ile bir basamaklı doğal sayının toplamı ile ilgili üç soru sorduğumuzda birey üç soruya da yanlış cevap veriyor ise ya da üç soruyu da cevaplayamıyorsa bunun değeri 0', birini doğru cevaplıyorsa bunun değeri 1', ikisini cevaplıyor ise bunu değeri 2', üçünü de doğru cevaplıyor ise bunun değeri 3'dür.

Performans belirleme formundaki "Değerlendirmeler" başlığı altındaki rakamlar her bir değerlendirme için kullanılacak bölümlerdir. Örneğin 6 ay süre ile destek eğitim önerdiğimiz birey için yeniden değerlendirmede bir sonraki sütun kullanılacaktır.

Değerlendirme yapılacak ortam bireye uygun şekilde düzenlenmelidir. Uygulama gerektiren kazanımların değerlendirilmesinde o kazanım için mümkünse uygun araç gereç kullanılmalıdır.

Değerlendirme yapılırken bireyin tüm tepkilerine uygulayıcının tepkisiz kalması gerekir. Ancak bireyin değerlendirme sürecinde kurallara uyması, göster denildiğinde göstermesi, söyle denildiğinde söylemesi, araçlara bakması, araçları dizmeye ve kaldırmaya yardım etmesi, çalışmaya uygun oturması ve uygun davranışlarda bulunması gibi olumlu davranışları pekiştirilmelidir.

Değerlendirme süresince soru yönergeleri tutarlı bir şekilde verilmeli ve ses tonu pekiştirirken kullandığı ses tonundan ayırt edilmelidir.

**DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLER İÇİN
PERFORMANS DEĞERLENDİRME FORMU**

Adı SOYADI	T.C.Kimlik No	Doğum Tarihi

MODÜLLER	DEĞERLENDİRMELER							
Sesletim ve Ses Bilgisi	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.Konuşma için uygun duruş (postür) edinir.								
2.Konuşma sırasında görev alan kas yapılarını kuvvetlendirir.								
3.Konuşma sırasında görev alan kas yapılarının koordinasyonunu sağlar.								
4.Konuşma sırasında gerekli hava akışını doğru yönlendirir.								
5.Konuşmaya yardımcı organları, sesleri uygun ton, hız ve sürede ardışık diziler hâlinde üretmek için kullanır.								
6.Konuşma seslerini ayırt eder.								
7.Hedef ses birimini sözcükler içinde konumlarına göre ayırt eder.								
8.Hedef konuşma sesini doğru üretir.								
9.Hedef ses birimini sözcük içinde doğru kullanır.								
10.Sözcükleri hecelerine ve ses birimlerine ayırır.								
11.Ses birimlerden sözcükler oluşturur.								
12.Ses birimlerini dil kurallarına uygun olarak dizer.								
13.Hedef ses birimini cümle içinde doğru kullanır.								
14.Hedef ses birimini doğal konuşmada kullanır.								
15.Ses bilgisel farkındalık edinir.								
16.Sözcük ve cümleleri doğru vurgu ve ezgi (entonasyon) ile üretir.								
17.Günlük yaşamda anlaşılır biçimde konuşur.								

Akıcı Konuşma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.Konuşma sırasında konuşmayı kolaylaştıracak şekilde beden kontrolünü sağlar.								
2.Konuşma sırasında konuşma ile solunum uyumunu sağlar.								
3.Konuşma hızını ayarlayarak konuşur.								
4.Konuşma ritmini ayarlayarak konuşur.								
5.Sözcük içi takılmaları olmadan konuşur.								
6.Sözcük arası takılmaları olmadan konuşur.								
7.Konuşmaya istekli olur.								
8.Farklı ortam ve durumlarda akıcı konuşur.								

Ses Bozukluklarının Sağaltımı	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.Ses üretimi ve kullanımının önemini kavrar.								
2.Ses bozukluğunu ortaya çıkaran nedenleri kavrar.								
3.Sesinin bakım ve korumasını sağlamak için gerekli önlemleri alır.								
4.Konuşma sırasında ses üretimini kolaylaştırıcı vücut pozisyonu alır.								
5.Doğru solunum biçimini kavrar.								
6.Solunum kapasitesini ihtiyacına uygun biçimde kullanır.								
7.Konuşma üretimi boyunca solunum kontrolü yapar.								
8.Ses egzersiz ve tekniklerini günlük hayatta uygular.								
9.Duygusal süreçlerin konuşma sesi üzerindeki etkilerini kavrar.								

10.Konuşurken sesin parametrelerini düzenler.								
11.Günlük yaşamda farklı ortam ve durumlarda sesi yaşına ve cinsiyetine uygun biçimde kullanır.								

Gelişimsel Dil	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.Dikkatini sese yöneltir.								
2.Çeşitli sesleri ayırt eder.								
3.İletişim sırasında ortak ilgiyi sürdürdüğünü gösteren uygun tepkiler verir.								
4.İletişim kurarken sıra alır.								
5.Basit yönergelere uyar.								
6.Nesneleri tanır.								
7.İletişim sırasında uygun jest ve mimikler kullanır.								
8.Sözcük dağarcığını zenginleştirir.								
9.Sözcük eklerini yerinde kullanır.								
10.Karmaşık yönergelere uygun tepki verir.								
11.Kurallarına uygun basit cümleler kurar.								
12.Kurallarına uygun karmaşık cümleler kurar.								
13.Cümlenin öğelerini yerinde kullanır.								
14.Sorulan sorulara cevaplar verir.								
15.Sorular sorar.								
16.Karşılıklı konuşmaları başlatır, sürdürür ve tamamlar.								
17.Karşılıklı konuşmaya istekli olur.								
18.Öykü ve olayı oluş sırasına göre anlatır.								
19.Yarım bırakılan öykü hakkında tahminde bulunur.								
20.Günlük yaşamda farklı durumlara uygun konuşur.								

Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağıltımı	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.Verilen komutları yerine getirir.								
2.Nesneleri özelliklerine göre tanır.								
3.Nesnelerin işlevlerini belirtir.								
4.Kavramları anlamlarına göre ayırt eder.								
5.Basit sorulara cevap verir.								
6. Karmaşık sorulara cevap verir								
7.Benzer özellikler gösteren nesneleri gruplar.								
8.Hedef cümleye yönelik sorulara uygun tepki verir.								
9.Hedef sözcüğü okur.								
10.Hedef cümleyi okur.								
11.Hedef metni okur.								
12.Dinlediği rakamı doğru olarak yazar.								
13.Dinlediği sesi doğru olarak yazar.								
14.Dinlediği sözcüğü doğru olarak yazar.								
15.Dinlediği cümleyi doğru olarak yazar.								
16.Sözcük eklerini yerinde kullanır.								
17.Basit cümleler kurar.								
18.Karmaşık cümleler kurar								
19. Günlük yaşamda farklı ortam ve durumlarda anlaşılır bir biçimde konuşur.								
20. Alternatif ve destekleyici iletişim yöntemlerini kullanır								

MODÜL ÖNERİLERİ (1. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	
MODÜL ÖNERİLERİ (2. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	
MODÜL ÖNERİLERİ (3. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	
MODÜL ÖNERİLERİ (4. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	

MODÜL ÖNERİLERİ (5. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	
MODÜL ÖNERİLERİ (6. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	
MODÜL ÖNERİLERİ (7. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	
MODÜL ÖNERİLERİ (8. DEĞERLENDİRME)	
☐ Sesletim ve Ses Bilgisi ☐ Akıcı Konuşma ☐ Ses Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Gelişimsel Dil ☐ Edinilmiş Dil Bozukluklarının Sağaltımı ☐ Destek Eğitimine İhtiyacı Olmadığı Düşünülmektedir	Değerlendirme Tarihi
	Uygulayıcı Adı SOYADI İMZASI
DÜŞÜNCELER	